

Lägre andel behöriga på skolor med stora utmaningar

Innehållsförteckning

Färre behöriga lärare på skolor med större utmaningar	3
Enkätundersökning till lärare	3
Lärare i fritidshem, grundskola och gymnasieskola.....	3
Förskollärare.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Behörighet i minst ett ämne och utbildningsnivå hos föräldrar	5
Läsåret 2016/17	5
Läsåret 2015/16	6

Färre behöriga lärare på skolor med större utmaningar

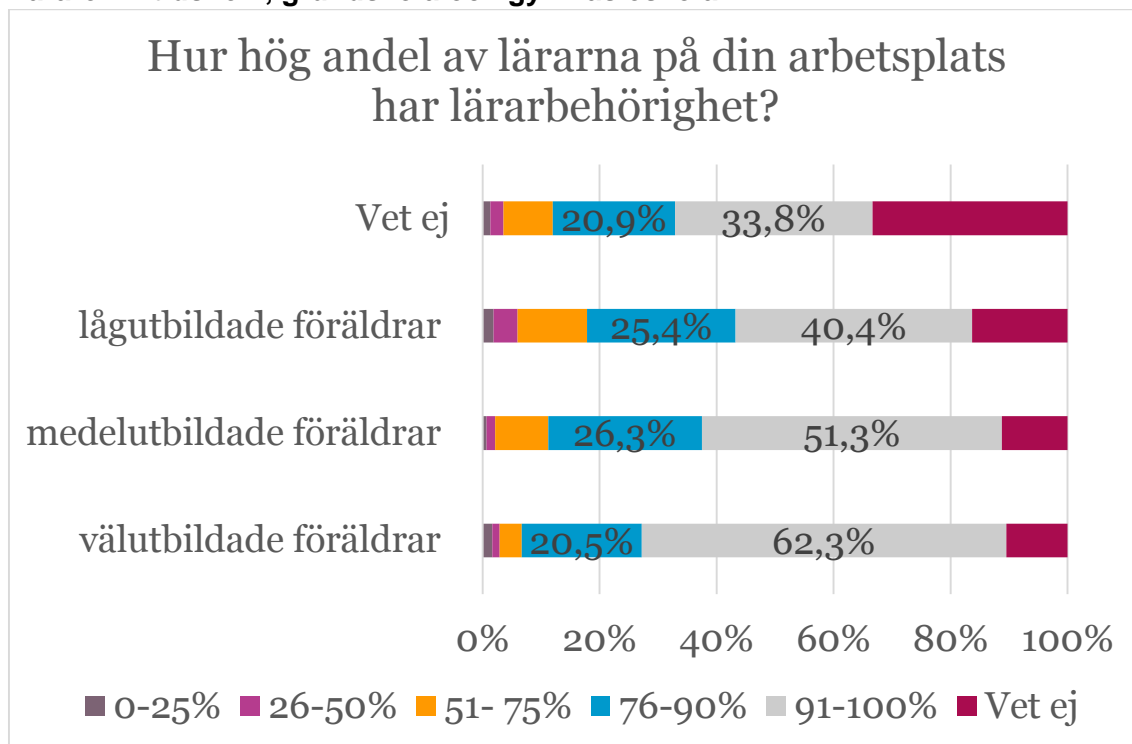
Det råder brist på lärare i Sverige, överallt är det svårt att finna tillräckligt med lärare med legitimation i ett ämne som kan bedriva undervisning. Bristen är dock inte jämt fördelad, vilket visas i den här promemorian.

Enkätundersökning till lärare

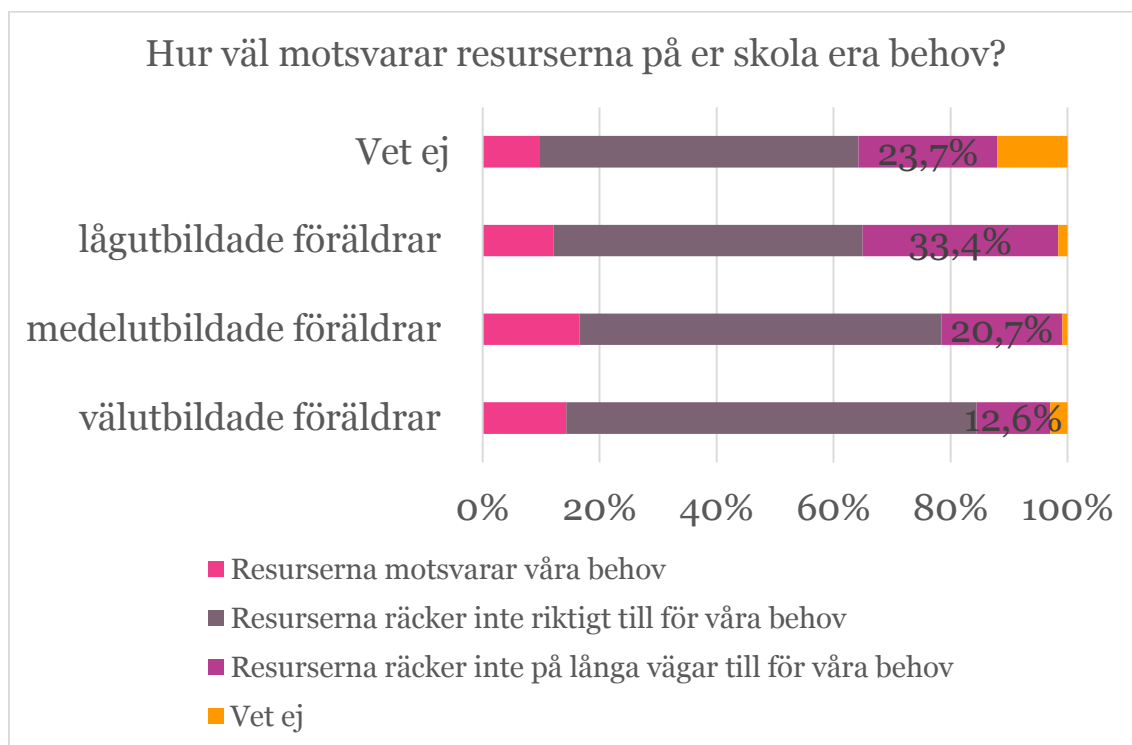
I samband med Lärarförbundets stora medlemsundersökning, som genomfördes i höstas av undersökningsföretaget Ipsos med cirka 3100 svar, lät vi grupperna förskollärare (848 lärare) och lärare i fritidshem, grundskola och gymnasieskola (1247 lärare) besvara några frågor om behörighet och resurser, dessa korskördes sedan mot en tidigare fråga där lärarna fått uppskatta föräldrarna till de barn och elever som de undervisar.

Här nedan följer nu en redovisning av hur lärarna svarade på dessa frågor.

Lärare i fritidshem, grundskola och gymnasieskola

Bilden som ges är tydlig – ju mer välutbildade föräldrar lärarna anser att skolan har, desto större andel av lärarna är behöriga.

Samma bild framträder när vi frågar lärarna om resurser. På skolor där eleverna har föräldrar med kortare utbildning är det en markant större andel som svarar att resurserna inte på långa vägar räcker till de behov som finns på skolan.

Behörighet i minst ett ämne och utbildningsnivå hos föräldrar

Läsåret 2016/17

Vi har tagit siffrorna över behörighet per skola och jämfört med bakgrundsfaktorerna för föregående år. Jämfört med föregående år har behörighetsskillnaden mellan skolor där föräldrarna har en hög utbildningsnivå jämfört med de där utbildningsnivån är lägre vuxit. Föregående år innebar en ökning av andelen högskoleutbildade föräldrar med 10 procentenheter en ökning av behörigheten med 2,1, i år är motsvarande ökning 2,9.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,457 ^a	,209	,208	13,10424

a. Predictors: (Constant), Huvudman, Andel elever med utländsk bakgrund ersatt 0, Glesbygd, Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utb., åk 1-9

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	59,867	,933		64,139	,000
	Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utb., åk 1-9	,286	,015	,325	19,693	,000
	Glesbygd	-3,469	,681	-,074	-5,094	,000
	Andel elever med utländsk bakgrund	-,067	,011	-,095	-5,990	,000
	Huvudman	-14,433	,622	-,333	-23,208	,000

a. Dependent Variable: Andel_leg_ettamne16

Det vi ser i tabellen är att fristående skolor generellt har lägre andel lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne (-14,4 procentenheter). En liknande effekt finns för glesbygdskommuner (-3,5 procentenheter). Därutöver ser vi att socioekonomin spelar roll på skolor där andelen elever med utländsk bakgrund är stor är andelen behöriga lärare lite lägre; för varje procentenhet som andelen med utländsk bakgrund stiger minskar andelen behöriga med 0,07 procentenheter i genomsnitt. Men föräldrars utbildningsnivå har en mycket starkare effekt på behörigheten; för varje procentenhet som andelen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning stiger, stiger också andelen legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne med 0,29 procentenheter. Om en skola går från 10 procentenheter med högskoleutbildade föräldrar till 90

procentenheter så ökar andelen lärare med 22,9 procentenheter, eller lite mer än skillnaden mellan kommunala och fristående skolor.

Läsåret 2015/16

När vi tittar på förra läsåret blir bilden nedanstående.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,417 ^a	,174	,173	13,5824

a. Predictors: (Constant), Glesbygd, Huvudman, Andel elever med utländsk bakgrund ersatt 0, Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utb., åk 1-9

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	69,494	,933		74,480	,000
	Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utb.	,215	,015	,240	14,812	,000
	Huvudman	-16,389	,622	-,372	-26,362	,000
	Andel elever med utländsk bakgrund	-,022	,011	-,031	-1,990	,047
	Glesbygd	-4,231	,687	-,088	-6,156	,000

a. Dependent Variable: Andel med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne

Det vi ser i tabellen är att fristående skolor generellt har lägre andel lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne (-16,4 procentenheter). En liknande effekt finns för glesbygdskommuner (-4,2 procentenheter). Därutöver ser vi att socioekonomin spelar roll på skolor där andelen elever med utländsk bakgrund är stor är andelen behöriga lärare lite lägre; för varje procentenhet som andelen med utländsk bakgrund stiger minskar andelen behöriga med 0,02 procentenheter i genomsnitt. Men föräldrars utbildningsnivå har en mycket starkare effekt på behörigheten; för varje procentenhet som andelen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning stiger, stiger också andelen legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne med 0,21 procentenheter. Om en skola går från 10 procentenheter med högskoleutbildade föräldrar till 90 procentenheter så ökar andelen lärare med 16,8 procentenheter, eller lite mer än skillnaden mellan kommunala och fristående skolor.

Lärarförbundet

Box 12229, SE-102 26 Stockholm | Segelbåtsvägen 15, Stockholm | 08-737 65 00
kansli@lararforbundet.se | lararforbundet.se